



แบบบันทึกข้อมูล รากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” : ประเพณี

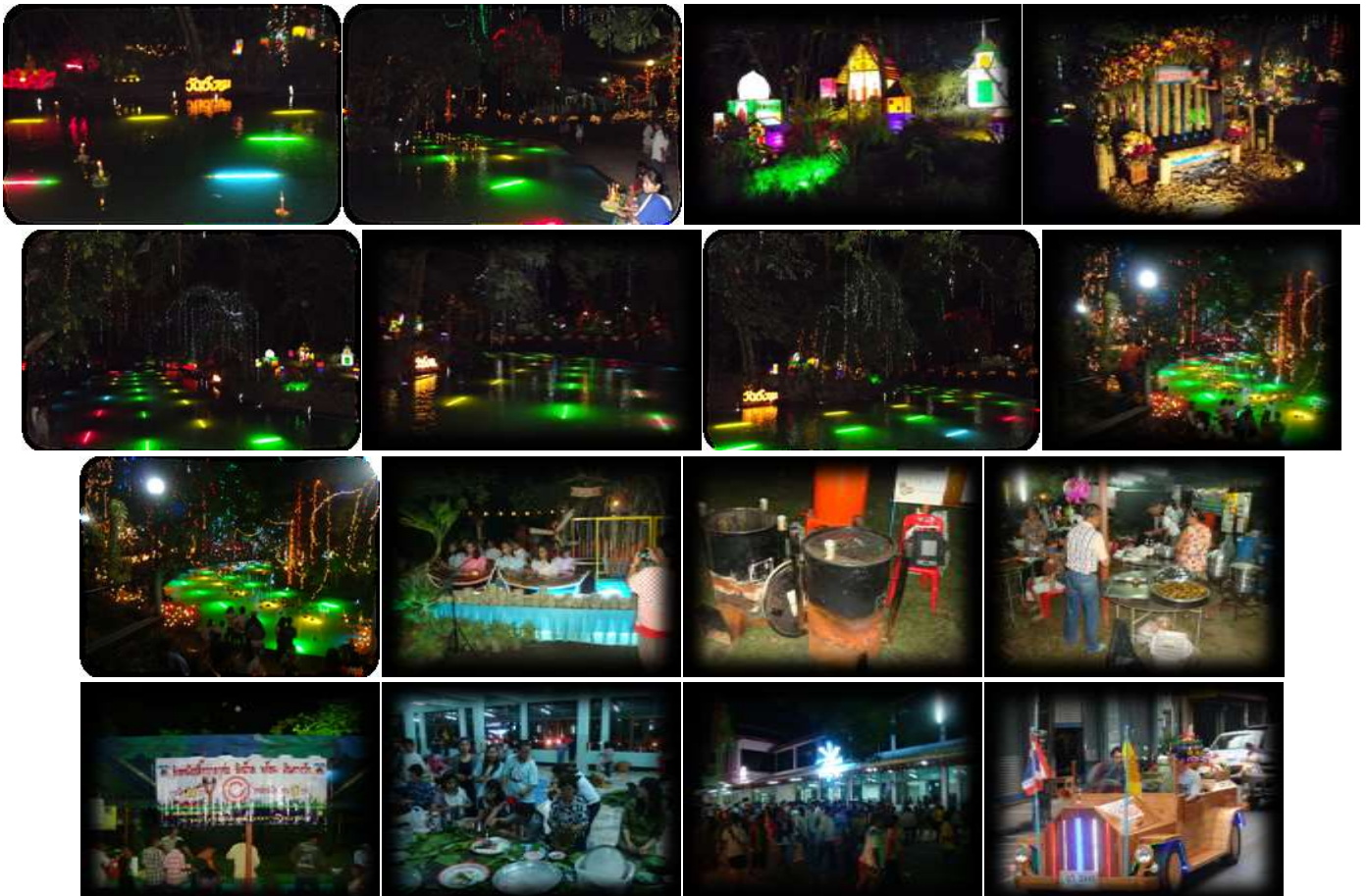
๑.ชื่อประเพณี ลอยกระทงวัดชิงบัน(สี่สันแห่งสายน้ำสืบสานประเพณีลอยกระทง)

๒.ประเพณีเกี่ยวกับ วิถีชีวิต

๓.คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑, ๓, ๔ และคณะกรรมการวัดชิงบัน ตำบลชิง ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และเทศบาลตำบลชิง ได้จัดงานโครงการสี่สันแห่งสายน้ำสืบสานประเพณีลอยกระทงโดยจัดงานต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนในตำบลชิงและประชาชนทั่วไป ได้อนุรักษ์และสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทยให้คงอยู่สืบไป และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมให้ประชาชนทั่วไปทราบ ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี สายสัมพันธ์อันดีในชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเข้มแข็งตลอดไป

ดังนั้น เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑, ๓, ๔ และคณะกรรมการวัดชิงบัน ตำบลชิง จึงจัดทำโครงการสี่สันแห่งสายน้ำสืบสานประเพณีลอยกระทงขึ้น

๔.ภาพกิจกรรมสี่สันแห่งสายน้ำสืบสานประเพณีลอยกระทง



๕.การจัดงานเป็นประจำทุกปีช่วงวันลอยกระทง ระยะเวลาในการจัดงาน ๒ วัน

๖.งบประมาณที่ใช้ ๑๔๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นบาท)

๖.๑ หน่วยงาน/องค์กร(หลัก) องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ เทศบาลตำบลช้าง ๔๐,๐๐๐ บาท

๗.จำนวนคนที่ร่วมงานประเพณี ๕๐๐ คน

๘.ผู้จัด

๘.๑ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก คณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ ๑,๓,๔

๘.๒ ชื่อ - สกุล นายธงชัย ลีกัน ซึ่ง ที่อยู่ ๒๒/๒ หมู่ ๑ ตำบลช้าง อำเภอลอง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๑๑๐

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๙๓๕๘๐๑๖

๘.๓ หน่วยงานที่ร่วมจัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และ เทศบาลตำบลช้าง

๙.การสร้างอาชีพและรายได้ให้กับครอบครัว วัดและชุมชนร่วมกันทำกระทงเพื่อจำหน่าย และทำขนมไทยขายในงาน

ลงชื่อ..... (นายศิริภูมิ ชูเพียร).....ผู้บันทึก

(นายศิริภูมิ ชูเพียร)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา



แบบบันทึกข้อมูล รากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” : อาหาร

๑.ชื่อประเพณี ขาหมูต้มถั่วลิสง

๒. ประเพณีเกี่ยวกับ อาหารในชีวิตประจำวัน

๓. ความเป็นมาและอัตลักษณ์ (ไม่มี)

๔. องค์ประกอบของอาหาร



๕. วิธีการประกอบอาหาร



วัตถุดิบๆ ก็มีขาหมูเตี๋ยวนี่ที่ตลาดเขาเผาขนและหันมาให้เรียบร้อยแล้วเมื่อก่อนจะต้มขาหมูกันที่ต้องมานั่งเผาขนกันเองลำบากมากไม่ค่อยอยากจะทำกิน เลยทำให้ไม่ค่อยอ้วนเหมือนตอนนี้น้ำขาหมูล้างน้ำ แล้วใส่น้ำขึ้นต้มด้วยไฟอ่อนๆและคอยช้อนฟองทิ้งด้วยอยากเพิ่มความร้อนจะได้สุกเร็วๆ ก็ใช้ซอสเตนเลสใส่ไปต้มด้วยเขวากันว่าเป็นเทคนิคอย่างนี้ ไม่รู้ว่าจำมาจากใคร หรือว่ายังมีใครใช้กันอยู่หรือเปล่าถ้าถวิลสงเลือกแบบเม็ดใหญ่มา ล้างน้ำให้ดีแล้วนำไปต้มแยกกันกับขาหมูเพราะถวิลสงเม็ด

ใหญ่ใช้เวลาต้มนานกว่าชาหมู่มากต้มแล้วไปก็ค่อยชิมไปด้วย ใช้เวลามากอยู่เหมือนกันถ้าถ้านิรมิตตามต้องการแล้วค่อยไปใส่รวมกับชาหมู่นี่ก็เป็นเทคนิค ไม่อย่างนั้นละก็ชาหมูกับถั่วลิสงจะสุกไม่เท่ากันแต่ถั่วลิสงยังไม่นิ่มเมื่อถั่วลิสงสุกดีก็นำมารวมกับชาหมูแล้วต้มไปด้วยกันอีกครั้งค่อยช้อนฟองและมันทิ้งไปบ้าง ข้อดีของการมีเตาหลายหัวเตาแบบนี้เองปรุงรสด้วยเกลือตามความชอบเลยปรุงรสใส่พวกก่อนปรุงอะไรคือไม่จำเป็นต้องใส่เลยน้ำต้มจะหวานจากถั่ว

๕.การจัดงานเป็นประจำทุกปีช่วงวันลอยกระทง ระยะเวลาในการจัดงาน ๒ วัน

๖.มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาคิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ

() มี () ไม่มี.....

๗.ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการ นายธงชัย ลีภักดิ์ ที่อยู่ ๒๒/๒ หมู่ ๑ ตำบลช้าง อำเภอลำลูก จังหวัดจันทบุรี ๒๒๑๑๐

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๙๓๕๘๐๑๖

๘.รางวัลเกียรติคุณที่ได้รับ ไม่มี

ลงชื่อ..... (นายศิริภูมิ ชูเพียร).....ผู้บันทึก

(นายศิริภูมิ ชูเพียร)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา



แบบบันทึกข้อมูล รากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” : ศิลปะการแสดง

๑.ชื่อประเพณี กองยาว

๒.ประเพณีเกี่ยวกับ ดนตรี

๓.ความเป็นมา

การเล่นเถิดเทิง มีผู้สันนิษฐานว่าเป็นของพม่านิยมเล่นกันมาก่อน เมื่อครั้งพมามาทำสงครามกับไทย ในสมัยกรุงธนบุรี หรือสมัยต้นแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เวลาพักรบพวกทหารพม่าก็เล่นสนุกสนานด้วยการเล่นต่าง ๆ ซึ่งทหารพม่าบางพวกก็เล่น “กลองยาว” พวกไทยเราได้เห็นก็จำมาเล่นกันบ้าง ยังมีเพลงดนตรีเพลงหนึ่งซึ่งดนตรีไทยนำมาใช้บรรเลง มีทำนองเป็นเพลงพม่า เรียกกันมาแต่เดิมว่า เพลงพม่ากลองยาว ต่อมาได้มีผู้ปรับเป็นเพลงระบำกำหนดให้ผู้รำ

แต่งตัวใส่เสื้อนุ่งโจงกระเบน ศีรษะโพกผ้าสีชมพู (หรือสีอื่นๆ บ้างตามแต่จะให้สีสลับกัน เห็นสวยงามแบบประพาศ) มือถือขวาน ออกมาร่ายรำเข้ากับจังหวะเพลงที่กล่าวนี้ จึงเรียกเพลงนี้กันอีกชื่อหนึ่งว่า เพลงพม่ารำขวานอีกความหนึ่งมีผู้กล่าวว่า การ เล่นเท่งบ้องกลองยาวนี้เพิ่งมีเข้ามาในเมืองไทยเมื่อสมัยรัชกาลที่ 4 กรุงรัตนโกสินทร์นี้เอง กล่าวคือ มีพม่าพวกหนึ่งนำเข้ามาในรัชกาลนั้น ยังมีบทหรือกรวาร์ยบทพม่า ในการแสดงละครเรื่องพระอภัยมณี ตอนแก้ทัพ ซึ่งนิยมเล่นกันมาแต่ ก่อน สังเกตดูก็เป็นตำนานอยู่บ้างแล้ว คือ ร้องกันว่า

ทูล ๑ ที่นี้จะแห่พม่าใหม่
ตกมาเมืองไทย มาเป็นผู้ใหญ่ตีกลองยาว
ตีวงตีไวตีได้จังหวะ ที่นี้จะกะเป็นเพลงกราว
เลื่องชื่อลือฉาว ตีกลองยาวสลัดไต่ ๑

เมื่อชาวไทยเราเห็นเป็นการละเล่นที่สนุกสนานและเล่นได้ง่าย ก็เลยนิยมเล่นกันแพร่หลายไปแทบทุกหัว บ้านหัวเมือง สืบมาจนตราบนานกาลนี้ กลองยาวที่เล่นกันในวงหนึ่ง ๆ มีเล่นกันหลายลูกมีสายสะพายเฉวียงป่าของผู้ ตี ลักษณะรูปร่างของกลองยาวซึ่งหนึ่งด้านเดียวอีกข้างหนึ่งเป็นหางยาว บานปลายเหมือนกับกลองยาวของชาว เชียงใหม่ แต่กลองยาวของชาวเชียงใหม่เป็นกลองยาวจริง ๆ ยาวถึงประมาณ 2 วา ส่วนกลองยาวอย่างที่เราเล่นกันนี้ ยาว เพียงประมาณ 3 ศอกเท่านั้น ซึ่งสั้นกว่าของเชียงใหม่มาก ทางภาคอีสานเรียกกลองยาวชนิดนี้ว่า กลองหางกลองยาว แบบนี้ของพม่าเรียกว่า โอสิ มีลักษณะคล้ายคลึงกับของชาวไทยอาหมในแคว้นอัสสัม เว้นแต่ของชาวไทยอาหมรูปร่าง คล้ายตะโพน คือ หัวท้ายเล็ก กลางป่องใบเล็กกว่าตะโพน ขึ้นหนังทั้งสองข้าง ผูกสายสะพายตีได้ ตามที่เห็นวิธีเล่นทั้งกลอง ยาวของพม่าและกลองของชาวไทยอาหม ดูวิธีการเล่นเป็นแบบเดียวกัน อาจเลียนแบบการเล่นไปจากกันได้เมื่อรัฐบาล ไทยมอบให้คณะนาฏศิลป์ของกรมศิลปากรไปแสดงเพื่อเชื่อมสัมพันธไมตรี ณ นครย่างกุ้งและมัณฑะเลย์ ระหว่างเดือน มีนาคมและเมษายน พ.ศ.2509 ทางรัฐบาลพม่าได้จัดนักโบราณคดีพม่าผู้หนึ่งเป็นผู้นำชมพิพิธภัณฑ์สถานและโบราณสถาน เรื่องกลองยาวได้กล่าวว่า พม่าได้กลองยาวมาจากไทยใหญ่อีกต่อหนึ่ง

-๒-

การละเล่นประเภทนี้ว่า เกิดเท่ง เท่งบ้องนั้น คงเรียกตามเสียงกลองยาว กล่าวคือ มีเสียงเมื่อเริ่มตีเป็น จังหวะ หุคนไทยได้อินเป็นว่า “เกิด-เท่ง-บ้อง-เท่ง-บ้อง” ก็เลยเรียกตามเสียงที่ได้ยินว่าเกิดเท่ง หรือเท่งบ้องกลองยาวตามกัน ไป เพื่อให้ต่างกับการเล่นอย่างอื่น

๔.องค์ประกอบที่บ่งบอกให้เห็นคุณลักษณะของศิลปะการแสดง



๔.๑ เครื่องดนตรี ๑๑ ชิ้น ประกอบด้วย ฉิ่ง ฉับ กลับ หม่ง กลองยาว

๔.๒ ผู้แสดงและผู้เล่น ๑๑ คน

๕.รูปแบบเป็นไฟล์ VDO ที่ส่งมาพร้อมนี้

๖.หน่วยงานที่สนับสนุน เทศบาลตำบลซึ้ง

๗.การสืบสานให้กับเด็กนักเรียนโรงเรียนวัดอัมมิ่ง

๘.มีศักยภาพและความพร้อมที่จะแสดงในทุกโอกาส

(☒) มี () ไม่มี.....

๙.ชื่อหัวหน้าคณะ ชื่อ - สกุล นายธงชัย ลีกลิ้ง ที่อยู่ ๒๒/๒ หมู่ ๑ ตำบลช้าง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลำพูน ๒๕๕๐

โทรศัพท์ ๐๘๙ - ๙๙๕๐๐๖

๑๐.รางวัลเกียรติคุณที่ได้รับ ไม่มี

ลงชื่อ..... (นายศิริภูมิ ชูเพียร).....ผู้บันทึก

(นายศิริภูมิ ชูเพียร)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา